

зменшити їх, якщо він встановить хороші відносини з учасниками проекту, і якщо він встановить чесну договірну угоду з клієнтом.

Таким чином, у договорах FIDIC, на відміну від інших договорів, чітко прописаний менеджмент ризиків. Попри все у контракті є чіткий розподіл ризиків та обов'язкова прив'язка відповідальності за них до певної із сторін. Що облегшить у майбутньому вирішення конфліктів у значній мірі.

ВИДИ ПРОФОРМ FIDIC ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОЖНОЇ З НИХ

Д. А. ГОРЕНКО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

У сучасному світі, де нормативні документи відіграють одну з ключових ролей, контракти FIDIC у будівництві стабільно зайняли своє місце. Вони протягом десятиліть допомагали людству узгоджувати складні питання щодо проектів на цивільні об'єкти. Для містобудування проформи FIDIC це найкращий вибір у порівнянні з іншими контрактами. FIDIC мають ряд переваг та представлені у різних варіантах. Розглянемо види книг FIDIC, чим відрізняються види контрактів та проекти у яких доцільно використовувати кожний з них. Також розглянемо розподіл ризиків у різних книгах, де є паритет сторін. З одного боку - чим складніше книга, тим більше відповідальності на підряднику та менше відповідальності на замовнику; проте з іншого боку – чим більше ризиків бере на себе підрядник, тим менше замовник може втручатися у процес. Це саме та особливість, яка присутня у проформах FIDIC.

На сьогодні близько 16 книг з проформами FIDIC. Почнемо з найпопулярніших у СНГ та закінчимо тими, що вже майже не використовуються:

«White Book» – типовий договір між замовником та консультантом (незалежний інженер або інженерінгова компанія). Цей договір саме для консультаційних послуг, тому якщо замовнику потрібен консультант на розробку проектної документації, то це вже зовсім інша книга. Біла книга стосується лише інженера, що контролює та керує проектом, проте не розробляє його.

«Green Book» – типовий договір на невеликі об'єми робіт. Це самостійні контракти на проекти, що коштують до мільйона доларів.

«Red Book» – типовий договір на об'єкти цивільного будівництва. У цій книзі під цивільним будівництвом мається на увазі будь які об'єкти будівництва не воєнного характеру. Наприклад, на базі цієї книги було сконструйовано багато автодоріг.

«Short Red Book» – типовий договір субпідряду. Ця книга використовується не тільки для субпідряду по Червоній Книзі, а також для

субпідряду для будівництва «під ключ».

«MDB Red Book» – удосконаленні типові договори на об'єкти цивільного будівництва. З'явилась вона нещодавно після ряду вимог від банків. У цій книзі головні зміни були в тому, що замовник може без узгодження з підрядником прийняти повноваження інженеру; розумний прибуток підрядника обмежений 5%, коли він віддає роботи на субпідряд; обов'язково звільняються корумповані члени команди підряду.

«Yellow Book» – типовий договір на виконання електромонтажних робіт. Проте ця книга найчастіше використовується для виконання проектних розробок (тих консультацій, що нам не може надати Біла Книга).

«Orange Book» – типовий договір для будівництва «під ключ». Майже уся відповідальність віддається підряднику.

«Silver Book» – також типовий договір для будівництва «під ключ», проте з жорсткішими нормами. У цій книзі оговорена фіксована вартість проекту та передбачений випробувальний строк використання об'єкту будівництва.

«Gold Book» – типовий договір на проектування, будівництво та керування проектом. Ця книга для будівництва «під ключ». Проте підрядник після будівництва вводить до експлуатації та протягом деякого часу ще керує проектом. У зв'язку з довгостроковими відношеннями у договорі оговорюються зміни ціни.

«Blue Green Book» – типовий договір на проведення днопоглиблюючих, ремонтних та реконструкційних робіт.

«Purple Book» – типовий договір на представницькі послуги.

Таким чином, існує різноманіття договорів FIDIC. Найпопулярнішими на просторах СНГ є Червона, Біла, Зелена та Срібна Книги. Золота, Бірюзова та Фіолетова майже не використовуються, проте теж мають свій вплив. Для будівництва «під ключ» використовують Срібну, Помаранчеву та Золоті Книги. Білу та Жовту доцільно використовувати також для оформлення консультаційних робіт. На нашу думку, проформи FIDIC на сьогодні постійно оновлюються та удосконалюються, а беручі до уваги зарекомендовану ефективність, являють собою гідний вибір.

СТАНДАРТИ FIDIC ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ВІДНОСИН У БУДІВНИЦТВІ

А. В. ДОМБРОВСЬКА, канд. юрид. наук, доц.,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
С. І. ДРАЧОВА, студ.
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Взагалі, щоб розібратися у цих стандартах необхідно зрозуміти, що ж це таке FIDIC. Аббревіатура FIDIC утворена від початкових букв